

WYNIKI

**inwentaryzacji przyrodniczej
dla przedsięwzięcia polegającego na:**

*„budowie budynków inwentarskich (chlewni)
wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach
o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin”.*

TOM VII

	EkoPolska Mojzesowicz Sp. k. Gogolinek 22 86 – 011 Wtelno
Autor	mgr inż. Anna Mojzesowicz

Spis treści

1. Metodyka przeprowadzania prac kameralnych i terenowych.....	4
2. Źródła informacji.....	5
3. Cel opracowania.....	6
4. Prace kameralne.....	7
4.1. Analiza oddziaływania inwestycji na obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i>	8
4.2. Analiza oddziaływania inwestycji na obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. <i>o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami</i>	9
4.3. Charakterystyka Gminy Gołańcz.	11
5. Prace terenowe.....	12
5.1. Opis miejsca realizacji przedsięwzięcia.....	12
5.2. Ornitofauna.	13
5.3. Herpetofauna.....	14
5.4. Chiropterofauna.	15
5.5. Teriofauna.....	15
5.6. Grzyby wielkoowocnikowe oraz porosty.....	15
6. Dokumentacja fotograficzna.....	15
6.1. Wizja terenowa – luty 2024 r.	15
6.2. Wizja terenowa – lipiec 2024 r.	19
7. Oddziaływanie na krajobraz.	23
8. Położenie inwestycji względem korytarzy ekologicznych.	23
9. Ocena wpływu i skutków realizacji przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną.....	24
10. Wnioski końcowe.....	25
10.1. Działania minimalizujące i zapobiegawcze.	26

1. Metodyka przeprowadzania prac kameralnych i terenowych.

I. Analiza dostępnych danych nt. przedmiotowego terenu (na podstawie map kartograficznych, map ewidencyjnych, zdjęć satelitarnych, ortofotomapy oraz danych archiwalnych) polegająca na:

- ~ rozpoznaniu położenia przedmiotowego terenu (wg podziału administracyjnego, położenie względem form ochrony przyrody oraz korytarzy ekologicznych),
- ~ rozpoznaniu elementów nieożywionych środowiska (budowa geologiczna, rzeźba terenu, gleby, klimat, system hydrogeologiczny),
- ~ rozpoznaniu najcenniejszych siedlisk przyrodniczych o potencjalnie największym zróżnicowaniu gatunkowym zarówno roślin jak i zwierząt (np. obiekty hydrograficzne, płaty leśne, zadrzewienia śródpolne).

II. Przygotowanie do badań terenowych:

- ~ określenie lokalizacji przedmiotowego terenu, zakresu danych, opracowanie metod badań terenowych, określenie harmonogramu badań,
- ~ przygotowanie materiałów pomocniczych (wydruki map, formularzy do zbioru danych),
- ~ skompletowanie przyrządów pomocniczych (aparatu fotograficznego, lornetki).

III. Przystąpienie do badań w terenie:

- ~ wykonanie inwentaryzacji flory i fauny,
- ~ stworzenie roboczej dokumentacji (na podstawie wydruków map oraz formularzy do zbioru danych).

IV. Analiza i opracowanie zgromadzonych danych:

- ~ zestawienie zebranych informacji,
- ~ przygotowanie opracowania,
- ~ dokonanie oceny wartości stwierdzonych elementów środowiska,
- ~ podsumowanie wyników i sformułowanie wniosków.

2. Źródła informacji.

Podstawowym źródłem informacji na temat występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków chronionych w obrębie inwestycji była wizja terenowa, poprzedzona pracami kameralnymi, a także dane literaturowe, portale i strony internetowe, akty prawne oraz poradniki i metodyki, m.in.:

1. Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
2. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory,
3. Herbich J. (red.), 2001 r. *Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny*. Ministerstwo Środowiska. Warszawa: Tom 2. Wody słodkie i torfowiska; Tom 3. Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla oraz Tom 5. Lasy i bory,
4. Kondracki J. 1972. *Polska północno – wschodnia*. PWN, Warszawa,
5. Kondracki J. 1978 (i kolejne wydania). *Geografia fizyczna Polski*. Wyd. 3, zmienione. PWN, Warszawa,
6. Kondracki J. 1994. *Geografia Polski: mezoregiony fizycznogeograficzne*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
7. Kondracki J. 2002 (i kolejne wydania). *Geografia regionalna Polski*. Wyd. 3, zmienione. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
8. Kuczyński L., Chylarecki P. 2012. *Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy*. GIOŚ, Warszawa,
9. Okołowicz W., Martyn D. 1979. *Regiony klimatyczne Polski*. W: Atlas Geograficzny, Warszawa.
10. Olaczek R., *Skarby przyrody i krajobrazu Polski*. Multico, Warszawa 2008 r.,
11. Ostaszewska K. 2005 (i kolejne wydania). *Geografia fizyczna Polski*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
12. Pawlaczyk P., Jermaczek A., *Poradnik lokalnej ochrony przyrody*. Klub Przyrodników, Świebodzin 2000 r.,
13. Piotr Matyjasiak, *Metodyka waloryzacji przyrodniczej. Część I: Zastosowania w ochronie przyrody*, 2013 r.,
14. Rafał T. Kurek, Mariusz Rybacki, Marek Sołtysiak, Bystra 2011 r., *Poradnik ochrony plażów*,
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
18. Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Nuebauer G., Chylarecki P. (red.) 2007. *Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985 – 2004*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań,
19. Stopa-Boryczka M. (red.) 1986. *Atlas współzależności parametrów meteorologicznych i geograficznych w Polsce. IV. Klimat północno – wschodniej Polski*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa,
20. Szyszko J., Rylke J., Jeżowski P., *Ocena i wycena zasobów przyrodniczych*. Wyd. SGGW, Warszawa, 2002r.,
21. Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003 r., *Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany*. PTPP „pro Natura”, Wrocław,
22. Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie, *Metody wykonywania waloryzacji przyrodniczych. Podręcznik metodyczny i przewodnik do zajęć terenowych*, 2013 r.,
23. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
24. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
25. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,

26. Wilk T., Jujka M., Krogulec J. i Chylarecki P., *Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce* OTOP, Warszawa 2010 r.,
27. Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa,
28. <http://crfop.gdos.gov.pl>,
29. <http://geoserwis.gdos.gov.pl>,
30. <http://mapa.korytarze.pl>,
31. <http://mapy.geoportal.gov.pl>,
32. <http://siedliska.gios.gov.pl>,
33. <http://siedliska.gios.gov.pl/pl/publikacje/przewodniki-metodyczne>,
34. <http://www.ptakipolskie.pl>,
35. <https://atlas-roslin.pl>,
36. <https://bdl.lasy.gov.pl>,
37. <https://natura2000.gdos.gov.pl>,
38. <https://nid.pl/pl>,
39. <https://www.ornitho.pl/>.

3. Cel opracowania.

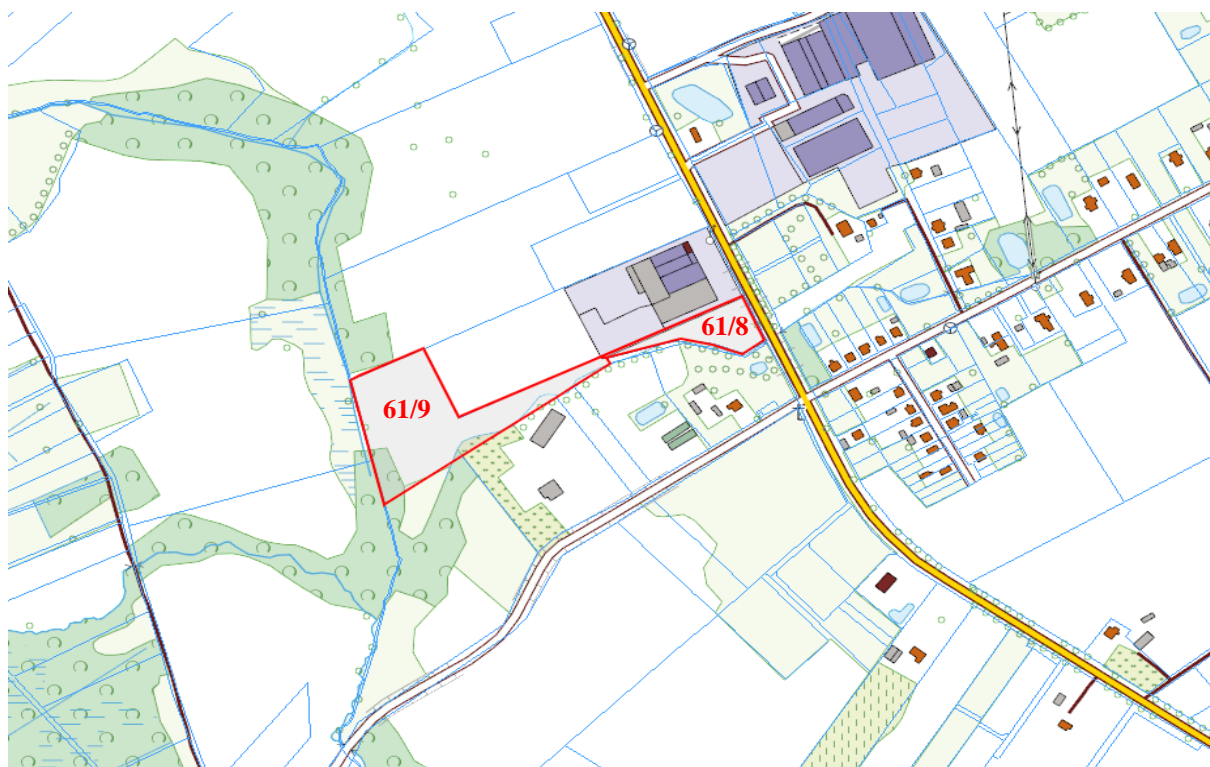
Celem powyższego opracowania jest ocena wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, zweryfikowanie występowania gatunków rzadkich oraz chronionych, a także przedstawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej. W związku z powyższym została przeprowadzona analiza położenia omawianego terenu względem istniejących powierzchniowych form ochrony przyrody (geoserwis.gdos.gov.pl). Na podstawie zgromadzonych danych ustalono najbliższe położone obszary chronione w stosunku do granic terenu przedmiotowej inwestycji. Podczas inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej na omawianym terenie szczególną uwagę zwrócono na występowanie flory i fauny. Przeanalizowano również gatunki występujące w strukturze ornitofauny. W przypadku stwierdzonych zagrożeń na dany obszar zostaną wprowadzone działania zapobiegawcze, minimalizujące oraz kompensujące negatywne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska. Przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej oraz analiz z nią związanych wynika z obowiązku wykonania oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na „budowie budynków inwentarskich (chlewni) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin”.

4. Prace kameralne.

Planowane przedsięwzięcie polega na „budowie budynków inwentarskich (chlewni) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin”, powiat rypiński, województwo kujawsko – pomorskie. Powierzchnia przedmiotowych działek wynosi około 2,0677 ha.

Rysunek 1. Działki o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin
(źródło: opracowanie własne na podstawie: www.mapy.geoportal.gov.pl).

Rysunek 2. Wstępne rozpoznanie terenowe
(źródło: mapy.geoportal.gov.pl).

4.1. Analiza oddziaływania inwestycji na obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Przystępując do oceny omawianego terenu pod względem ochrony przyrody oraz krajobrazu, przeprowadzono analizę położenia przedmiotowych działek względem istniejących powierzchniowych form ochrony przyrody (zgodnie z geoserwis.gdos.gov.pl). Analizowane działki usytuowane są w bezpiecznej odległości od parków narodowych, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, rezerwatów przyrody oraz obszarów Natura 2000. Najbliżej położone obszary chronione w stosunku do granic przedmiotowych działek (w odległości do 15 km, na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl) to:

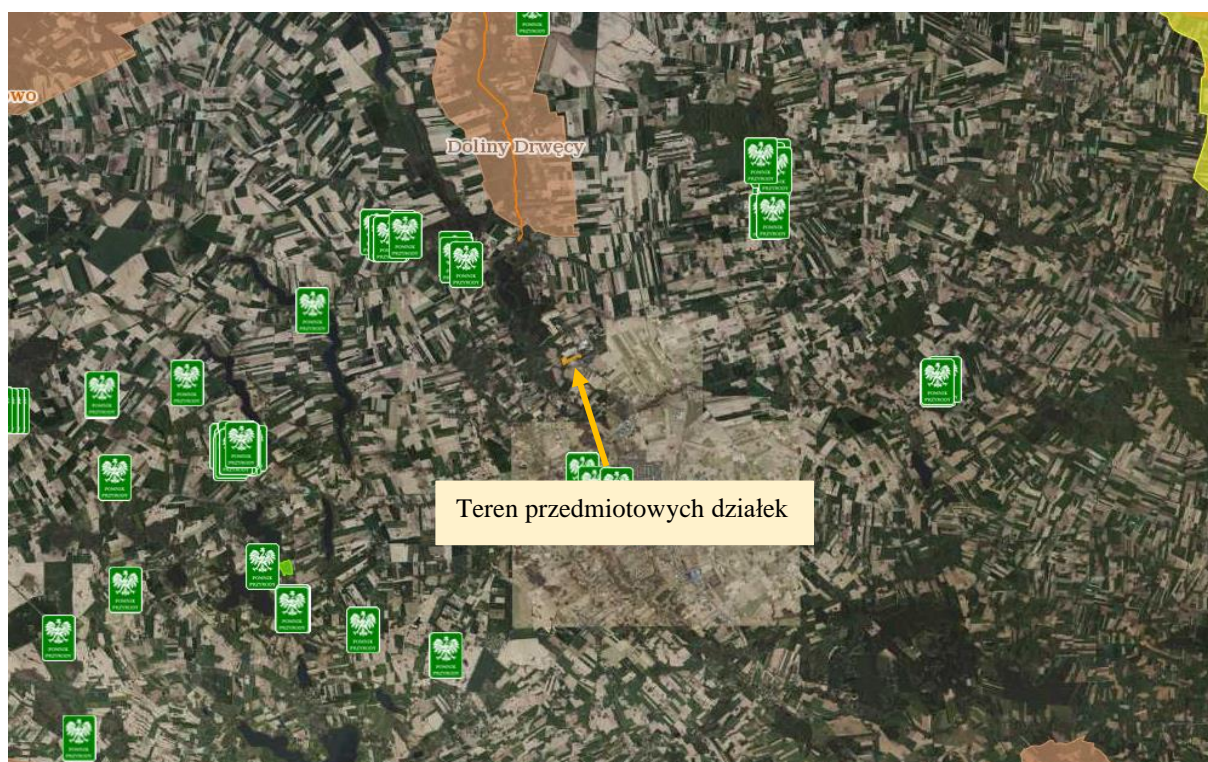
- ~ Obszar Chronionego Krajobrazu *Doliny Drwęcy* – w odległości około 2,7 km,
- ~ Rezerwat Przyrody *Rzeka Drwęca* – w odległości około 2,8 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Lipa Rudolfa Radatza* – w odległości około 2,9 km,
- ~ Rezerwat Przyrody *Rzeka Drwęca* – w odległości około 2,8 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Dąb Chopin* – w odległości około 5,5 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Dąb Julki i Daśki* – w odległości około 7,1 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Lipa Jutrzenka* – w odległości około 7,4 km,
- ~ Użytek ekologiczny *Ptasie Wyspy w Mościskach w Gminie Brzuze* – w odległości około 7,4 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Pan Tadeusz* – w odległości około 8,0 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Kasztanowiec Tomek* – w odległości około 10,1 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Topola Dziadka Jasia* – w odległości około 10,8 km,
- ~ Pomnik Przyrody *Jesion Fryderyk* – w odległości około 12,6 km,
- ~ Obszar Chronionego Krajobrazu *Źródła Skrwy* – w odległości około 13,1 km,

Inwentaryzacja przyrodnicza dla przedsięwzięcia polegającego na „budowie budynków inwentarskich (chlewni) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin”.

- ~ Rezerwat Przyrody *Tomkowo* – w odległości około 13,5 km,
- ~ Specjalne Obszary Ochrony Natura 2000 *Dolina Drwęc* PLH280001 – w odległości około 13,9 km,
- ~ *Górznieńsko – Lidzbarski Park Krajobrazowy* – w odległości około 14,0 km,
- ~ Obszar Chronionego Krajobrazu *Drumliny Zbójeńskie* – w odległości około 14,3 km,
- ~ Specjalne Obszary Ochrony Natura 2000 *Ostoja Lidzbarska* PLH280012 – w odległości około 15,0 km.

Jak wynika z powyższego zestawienia, przedmiotowa inwestycja znajduje się poza powierzchniowymi formami ochrony przyrody. Ze względu na znaczne odległości oraz realny zasięg oddziaływania przedsięwzięcia, wyklucza się potencjalnie negatywny wpływ na ww. formy ochrony przyrody. Wobec powyższego odstąpiono od konieczności przeprowadzenia analizy skutków realizacji przedsięwzięcia na gatunki zwierząt, siedliska przyrodnicze oraz szlaki migracji zwierząt pozostające przedmiotem ochrony ww. form ochrony przyrody, a także analizy sprzeczności inwestycji z zakazami obowiązującymi na terenie ww. obszarów.

Poniżej przedstawiono położenie analizowanego terenu inwestycyjnego względem istniejących powierzchniowych form ochrony przyrody.

Rysunek 3. Usytuowanie przedmiotowych działek względem form ochrony przyrody
(źródło: opracowanie własne na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl).

4.2. Analiza oddziaływania inwestycji na obiekty chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ze względu na niewielką skalę oddziaływania (ograniczoną wyłącznie do obszaru przedmiotowych działek) oraz istotną odległość względem obiektów zabytkowych, przedmiotowa inwestycja nie będzie miała wpływu na zabytki chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ponadto planowana inwestycja nie znajduje się na terenie stanowisk archeologicznych.

Inwentaryzacja przyrodnicza dla przedsięwzięcia polegającego na „budowie budynków inwentarskich (chlewni) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin”.

Rysunek 4. Najbliższe zlokalizowane obiekty zabytkowe względem przedmiotowej inwestycji
(źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.geoportal.gov.pl).

Rysunek 5. Najbliższe zlokalizowane obiekty zabytkowe względem przedmiotowej inwestycji
(źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.geoportal.gov.pl).

4.3. Charakterystyka Gminy Golańcz.

Gmina Rypin położona jest we wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, w powiecie rypińskim. Stanowi średniej wielkości gminę wiejską. Graniczy z gminami: Wąpielsk (powiat brodnicki), Brzuze (powiat rypiński), Rogowo (powiat rypiński), Skrwilno (powiat rypiński), Osiek i Świdziebnia (powiat brodnicki). Obszar gminy został podzielony na 28 obrębów geodezyjnych. Teren gminy zamieszkuje około 7 711 mieszkańców. Jest to gmina wiejska, charakteryzująca się wysokimi wartościami użytkowymi gruntów ornych. Jej powierzchnia wynosi około 132 km². Użytki rolne stanowią około 11 025 ha (tj. 83,7%) powierzchni gminy, natomiast lasy około 1 149 ha (tj. 8,7%). Przez omawiany obszar przebiegają drogi wojewódzkie, powiatowe oraz gminne i wewnętrzne. Średnia suma opadów atmosferycznych dla analizowanego terenu wynosi około 568 mm. Średnia temperatura roczna wynosi 7,6 °C.

Podział fizyczno – geograficzny. Według regionalizacji fizyczno – geograficznej Polski zaproponowanej przez Jerzego Kondrackiego, gmina Rypin położona jest w obszarze prowincji *Niziny Środkowoeuropejskiej*, w obszarze *Pojezierzy Południowobałtyckich* oraz w makroregionie *Pojezierza Chełmińskiego – Dobrzyńskiego*.

Warunki hydrologiczne. Gmina Rypin położona jest na terenie dorzecza *Wisły* oraz dwóch regionów wodnych: regionu wodnego *Dolnej i Środkowej Wisły*. Sieć hydrograficzna na terenie gminy jest dosyć słabo rozwinięta. Główną rzeką przepływającą przez obszar gminy jest rzeka *Rypienica*, która stanowi lewostronny dopływ *Drwęcy*. Oprócz rzeki *Rypienicy* występują liczne mniejsze ciek i rowy melioracyjne. Do wód powierzchniowych zaliczyć można również znajdujące się jeziora o bardzo dużym znaczeniu tak jak: jezioro *Długie*, jezioro *Czarownica*, jezioro *Sadłowskie*. Wody podziemne stanowią wody gruntowe wierzchówkowe, piętra wodonośne trzeciorzędowe, paleogeńskie – neogeńskie oraz czwartorzędowe, które stanowią główne źródło zaopatrzenia ludności w wodę. W południowo – wschodniej części gminy Rypin znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215 „*Subniecka Warszawska*”.

Geologia. Gmina Rypin posiada cechy rzeźby młodoglacjalnej. Ukształtowanie powierzchni utworzone zostało poprzez działalność lądolodu i wód subglacjalnych oraz akumulacyjną i erozyjną działalność wód roztopowych. Jednostkami geomorfologicznymi na terenie gminy są wysoczyzna morenowa, rynna *Rypienicy*, równina sandru dobrzyńskiego. Dominującą jednostkę stanowi płaska i falista wysoczyzna morenowa zbudowana z glin i piasków zwałowych. Deniwelacja terenu gminy wynosi w przedziale od 77,5 m n.p.m. do 157,6 m n.p.m. W obszarze rzeźby terenu znajdują się pagórki oraz wzgórza moren czołowych, ale także formy wklęsłe, zwłaszcza bezodpływowe zagłębienia wytopiskowe. Usytuowane liczne rynny zajęły rzeki, ciek i jeziora rynnowe. Południowo – wschodnią część zajmują formy marginalnie związane z postojem krawędzi ostatniego lądolodu. Ponadto występują również równiny sandrowe, pagórki moren czołowych akumulacyjnych, zagłębienia wytopiskowe oraz płytkie formy rynnowe, równiny torfowe i jeziorne. Wierzchnią warstwę stanowią utwory plejstoceńskie.

Gleby. Na terenie gminy dominują gleby brunatne, płowe, rdzawe oraz bielcowe rozmieszczone nierównomiernie. Zalicza się je do gleb żyznych zasobnych o dobrych stosunkach wodno – powietrznych. Ich klasy bonitacyjne mieszczą się w przedziale IIIa – IVb tworząc tym samym kompleksy żytnie bardzo dobre i pszenne dobre. Wschodnią część gminy obejmują gleby uboższe bielicoziemne o klasie bonitacyjnej do V i VI. Zaliczają się do kompleksów o średniej i niskiej przydatności rolniczej. Na terenach obniżonych znajdują się torfy, namuły oraz mady rzeczne. Największą powierzchnie gminy zajmują gleby IV (około 46%) i III klasy bonitacyjnej (25%).

Lasy. Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione stanowią łącznie około 1 149 ha, tj. 8,7% powierzchni całej gminy. Tereny leśne nie stanowią zwartych powierzchni, ich rozmieszczenie jest nierównomierne. Charakteryzują się niewielkim zróżnicowaniem gatunkowym. Głównie są to gatunki: sosna *Pinus*, olsza *Alnus*, brzoza *Betula*, dąb *Quercus*, buk *Fagus*, świerk *Picea*, modrzew *Larix*.

5. Prace terenowe.

Inwentaryzacja na potrzeby oceny przyrodniczej terenu przedsięwzięcia i potencjalnego wpływu na środowisko została wykonana w 2024 r. Wizję terenową przeprowadzono przy sprzyjających warunkach atmosferycznych (brak opadów, wiatrów oraz mgły), które pozwalały na przeprowadzenie miarodajnych badań przyrodniczych. Zasięg wykonywanych analiz obejmował teren przedmiotowych działek inwestycyjnych wraz z strefą buforową stanowiącą grunty sąsiednie przylegające do ww. obszaru. Prace przeprowadzono w godzinach porannych i wieczornych w dniach: 5 lutego 2024 r. oraz 27 lipca 2024 r. Obserwacje polegały na rozpoznaniu poszczególnych gatunków flory i fauny. Przeprowadzono również analizę składu gatunkowego awifauny.

5.1. Opis miejsca realizacji przedsięwzięcia.

Przedmiotowe przedsięwzięcie polega na „budowie budynków inwentarskich (chlewni) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin”.

Na warunki siedliskowe duży wpływ ma użytkowanie terenu. Tereny przyległe do przedmiotowej lokalizacji stanowią w większości grunty o charakterze rolniczym, rozproszoną zabudowę mieszkaniową, zabudowę przemysłową oraz niewielkie obszary gruntów leśnych. Na przedmiotowym obszarze nie występują siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny). Wyróżnić można zbiorowiska roślinne zaliczane do najbardziej popularnych w kraju. Obszar planowanej inwestycji nie znajduje się w obrębie cennych w skali regionalnej lub lokalnej środowisk. Ponadto przedmiotowe działki nie znajdują się na terenie powierzchniowych form ochrony przyrody.

Działki o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin, według wypisów z rejestru gruntów stanowią głównie pola uprawne, pastwiska trwałe, łąki trwałe oraz lasy. Bezpośrednie sąsiedztwo przedmiotowych działek stanowią tereny leśne, pola uprawne oraz zabudowa przemysłowa. Na podstawie pozyskanych danych (www.bdl.lasy.gov.pl) oraz przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej dokonano analiz składu gatunkowego drzewostanu występującego na opisywanym oraz sąsiednim terenie. W skład wchodzi gatunki takie jak: olsza czarna *Alnus glutinosa*, dąb *Quercus*, grab pospolity *Carpinus betulus*, topola biała *Populus alba* oraz czerecha pospolita *Prunus padus*.

Ze względu na stosowanie środków ochrony roślin skład gatunkowy roślin na terenie zamierzenia jest ubogi. Jedynie na obrzeżach przedmiotowego terenu znajdują się rośliny takie jak: babka lancetowata *Plantago lanceolata*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, powój polny *Convolvulus arvensis*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, mniszek lekarski *Taraxacum officinale*. W sąsiedztwie obszaru planowanej inwestycji występują:

- ~ po północnej stronie od terenu omawianych działek – pola uprawne, niewielkie tereny zadrzewione oraz zabudowa przemysłowa,

- ~ na zachód od przedmiotowego przedsięwzięcia – pola uprawne, tereny podmokłe oraz wody powierzchniowe,
- ~ po południowej stronie znajdują się pola uprawne, tereny leśne, zabudowa mieszkaniowa oraz wody powierzchniowe,
- ~ po wschodniej stronie od terenu omawianych działek znajdują się droga wojewódzka nr 560 oraz zabudowa mieszkaniowa.

Należy wskazać, iż aspektem pozytywnym jest obecność osłon fitosanitarnych, które występują w postaci pasów zieleni, składających się ze zróżnicowanej wysokościowo kompozycji nasadzeń drzew i krzewów, co ma znaczący wpływ na redukcję zanieczyszczeń. W trakcie procesu fotosyntezy razem z dwutlenkiem węgla pochłaniane są trujące gazy i składniki takie jak: amoniak, ozon, tlenki azotu, tlenki węgla. Ponadto powierzchnia liści zatrzymuje cząstki stałe i kropelki cieczy utrzymujące się w powietrzu.

W związku z powyższym można stwierdzić, że istniejące płąty leśne będą minimalizować oddziaływania planowanego przedsięwzięcia. Ponadto Inwestor planuje wprowadzenie pasów zieleni o funkcji izolacyjno – osłaniającej otaczającej inwestycję.

5.2. Ornitofauna.

Analizę oddziaływania planowanej inwestycji oparto głównie o dane źródłowe, ocenę potencjału siedliskowego oraz badania terenowe. Podczas inwentaryzacji zwrócono uwagę na występowanie gatunków „kluczowych” tj. ptaków o znaczeniu unijnym z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, a także występowanie rzadkich, nielicznych gatunków ptaków.

Teren planowanej inwestycji znajduje się w obrębie kwadratu o nr E5B1, E5B2, E5B3, E5B4, E5G2, (źródło: *ornitho.pl*). Na podstawie analizy zgromadzonych danych dla ww. kwadratu (obszar gminy Rypin) stwierdzono:

- ~ brak występowania gatunków rzadkich w Polsce,
- ~ brak występowania osobników gatunków bardzo rzadkich i nigdy nie widzianych w Polsce,
- ~ brak występowania gatunków prawdopodobnie pochodzących z hodowli,
- ~ występowanie znacznej ilości gatunków umiarkowanie pospolitych, pospolitych i bardzo pospolitych,
- ~ występowanie gatunków wodnych i wodno – błotnych,
- ~ stwierdzono występowanie następujących osobników gatunków szponiastych:
 - błotniak łąkowy *Circus pygargus*,
 - błotniak zbożowy *Circus cyaneus*,
 - błotniak stawowy *Circus aeruginosus*,
 - jastrząb *Accipiter gentilis*,
 - myszołów *Buteo buteo*,
 - krogulec *Accipiter nisus*.

Należy stwierdzić, że skład gatunkowy na terenie gminy Rypin nie wyróżnia się na tle innych obszarów o porównywalnych warunkach siedliskowych na terenie kraju czy regionu.

Badania wykonano wyłącznie metodami przeżyciowymi poprzez obserwację osobników, śladów żerowania lub bytowania, a także nasłuchów zwierząt. W granicach analizowanego terenu stwierdzono obecność następujących ptaków:

- ~ wróbel zwyczajny *Passer Domesticus* (przelot nad działkami inwestycyjnymi i żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ gawron *Corvus frugilegus* (żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ mazurek *Passer montanus* (żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ szczygieł *Carduelis carduelis* (przelot nad działkami inwestycyjnymi i żerowanie na sąsiednich terenach),
- ~ wrona *Corvus corone* (żerowanie na sąsiednich terenach),
- ~ sroka *Pica pica* (przelot nad działkami inwestycyjnymi i żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ sójka zwyczajna *Garrulus glandarius* (przelot nad działkami inwestycyjnymi),
- ~ dzięcioł *Dendrocopos* (przelot nad działkami inwestycyjnymi i żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ kowalik zwyczajny *Sitta europaea* (przelot nad działkami inwestycyjnymi i żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ potrzyszcz *Emberiza calandra* (żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ skowronek *Alauda arvensis* (żerowanie na terenie inwestycji),
- ~ sierpówka *Streptopelia dacocto* (przelot nad sąsiednimi terenami),
- ~ kruk zwyczajny *Corvus corax* (przelot nad działkami inwestycyjnymi).

W granicach analizowanego przedsięwzięcia nie stwierdzono gniazdowania gatunków naturowych ptaków oraz potencjalnych siedlisk możliwych do zajęcia. Wykluczono także gniazdowanie gatunków rzadkich, zagrożonych, wodno – błotnych i drapieżnych.

Przedmiotowe działki stanowiące głównie pole uprawne i zabudowę są potencjalnym miejscem rozrodu ptaków gniazdujących na ziemi. W związku z powyższym prace związane z rozpoczęciem realizacji zamierzenia inwestycyjnego, w tym zdjęcie wierzchniej warstwy ziemi, należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, a w przypadku braku takiej możliwości pod nadzorem specjalisty ornitologa, który dokona oceny możliwości podjęcia prac. Przedmiotowe działki są w ograniczonym stopniu wykorzystywane przez ptaki, głównie do żerowania oraz migracji. Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie ograniczy w znaczący sposób możliwości wykorzystywania tego terenu.

5.3. Herpetofauna.

Prace terenowe wykazały, że w obrębie przedmiotowych działek występują potencjalne siedliska bytowania płazów. Jednak w ramach realizacji, jak i eksploatacji inwestycji nie zajdzie konieczność ingerencji bądź naruszenia obiektów hydrograficznych (takich jak rzeki, jeziora, zbiorniki wodne, rowy melioracyjne), ze względu na znaczną odległość planowanej inwestycji od wód powierzchniowych.

Jednakże Inwestor zobowiązany jest przepisami prawa do ochrony środowiska przyrodniczego na całym etapie realizacji inwestycji. Zatem w celu zachowania jak najwyższej ostrożności względem chronionych gatunków zaleca się: każdorazowo kontrolować głębokie wykopy pod kątem obecności zwierząt, a w przypadku stwierdzenia obecności płazów i innych małych zwierząt, należy bezpiecznie przenieść osobniki poza obszar robót budowlanych.

5.4. Chiropterofauna.

Przedmiotowa lokalizacja ze względu na położenie w krajobrazie mozaikowym, w pobliżu elementów krajobrazu takich jak płaty zieleni i zadrzewienia śródpolne jest potencjalnym miejscem żerowania nietoperzy m. in.: gacek wielkouch *Plecotus auritus*, karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus* oraz mroczek późny *Eptesicus serotinus*. Nie stwierdza się jednak negatywnego oddziaływania inwestycji na tą grupę ssaków. Inwestycja nie spowoduje utraty siedliska lub miejsca żerowania nietoperzy. W związku z powyższym, z braku potencjalnego negatywnego oddziaływania, nie została przeprowadzona nocna kontrola nietoperzy.

5.5. Teriofauna.

W trakcie prowadzonych prac w obrębie przedmiotowych działek, jak i w ich okolicy, stwierdzono pojedyncze ślady występowania następujących gatunków ssaków: sarny *Capreolus capreolus*, jelenia *Cervus*, zająca szaraka *Lepus europaeus* oraz lisa *Vulpes vulpes*. Wszystkie powyższe ślady świadczą o sporadycznym wykorzystywaniu tej przestrzeni jako miejsca migracji. Realizacja przedsięwzięcia nie ograniczy znacząco możliwości migracji dla lokalnych populacji ww. gatunków, które posiadają liczne tereny zastępcze w sąsiedztwie przedsięwzięcia.

5.6. Grzyby wielkoowocnikowe oraz porosty.

Na terenie inwestycji i w buforze nie stwierdzono stanowisk gatunków grzybów wielkoowocnikowych i porostów objętych ochroną ścisłą, wymienionych w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej lub figurujących na czerwonych listach.

6. Dokumentacja fotograficzna.

Przebieg prac został udokumentowany fotografiami – zarówno faktycznego miejsca realizacji inwestycji, jak i jego najbliższych terenów.

6.1. Wizja terenowa – luty 2024 r.

Fotografia 1 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/8, obręb Marianki, gmina Rypin
(źródło: materiały własne, luty 2024 r.).

Fotografia 2 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/8, obręb Marianki, gmina Rypin
(źródło: materiały własne, luty 2024 r.).

Fotografia 3 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/8, obręb Marianki, gmina Rypin oraz bezpośrednie sąsiedztwo (źródło: materiały własne, luty 2024 r.).

Fotografia 4 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/8, obręb Marianki, gmina Rypin (źródło: materiały własne, luty 2024 r.).

Fotografia 5 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin
(źródło: materiały własne, luty 2024 r.).

Fotografia 6 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin
(źródło: materiały własne, luty 2024 r.).

Fotografia 7 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin oraz na bezpośrednie sąsiedztwo (źródło: materiały własne, luty 2024 r.).

6.2. Wizja terenowa – lipiec 2024 r.

Fotografia 8 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/8, obręb Marianki, gmina Rypin (źródło: materiały własne, lipiec 2024 r.).

Fotografia 9 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/8, obręb Marianki, gmina Rypin oraz bezpośrednie sąsiedztwo (źródło: materiały własne, lipiec 2024 r.).

Fotografia 10 Widok na bezpośrednie sąsiedztwo planowanej instalacji, tj. droga wojewódzka nr 560 (źródło: materiały własne, lipiec 2024 r.).

Fotografia 11 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin oraz bezpośrednie sąsiedztwo (źródło: materiały własne, lipiec 2024 r.).

Fotografia 12 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin oraz tereny leśne (źródło: materiały własne, lipiec 2024 r.).

Fotografia 13 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin oraz tereny leśne (źródło: materiały własne, lipiec 2024 r.).

Fotografia 14 Widok na działkę inwestycyjną o nr ewid. 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin oraz tereny leśne (źródło: materiały własne, lipiec 2024 r.).

7. Oddziaływanie na krajobraz.

Jak przedstawiono na fotografiach dołączonych do Inwentaryzacji przyrodniczej, przedmiotowa inwestycja zostanie zlokalizowana w krajobrazie typowo rolniczym. Obszar ten ma równinny charakter. Obszary te stanowią miejsce schronienia dla lokalnej zwierzyny i ptactwa. Skład gatunkowy roślinności na tym obszarze jest niewielki.

Nie przewiduje się wystąpienia potencjalnie negatywnego oddziaływania na krajobraz. W pobliżu planowanej inwestycji nie znajdują się szlaki turystyczne, cenne punkty widokowe oraz zabytki. Ponadto przedmiotowe działki zlokalizowane są w znacznej odległości od obszarów takich jak: parki krajobrazowe, parki narodowe, obszary chronionego krajobrazu czy rezerваты przyrody. Planowane budynki zostaną zrealizowane w stonowanych barwach, co znacznie ograniczy widoczność obiektów w krajobrazie. Nie będzie stanowił również dominanty krajobrazowej.

Wobec powyższego ze względu na skalę przedsięwzięcia oraz zastosowanie środków minimalizujących planowana inwestycja nie wykazuje potencjalnego negatywnego wpływu na ochronę przyrody i krajobrazu przedmiotowego obszaru przedsięwzięcia. Ponadto należy wskazać, iż przedmiotowe przedsięwzięcie zostanie posadowione w typowo rolniczym krajobrazie, zatem realizacja planowanych obiektów nie wpłynie niekorzystnie na walory krajobrazu rolniczego. Podczas przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej udowodniono, że realizacja przedmiotowej inwestycji nie będzie miała wpływu na ochronę przyrody i krajobrazu przedmiotowego obszaru przedsięwzięcia.

8. Położenie inwestycji względem korytarzy ekologicznych.

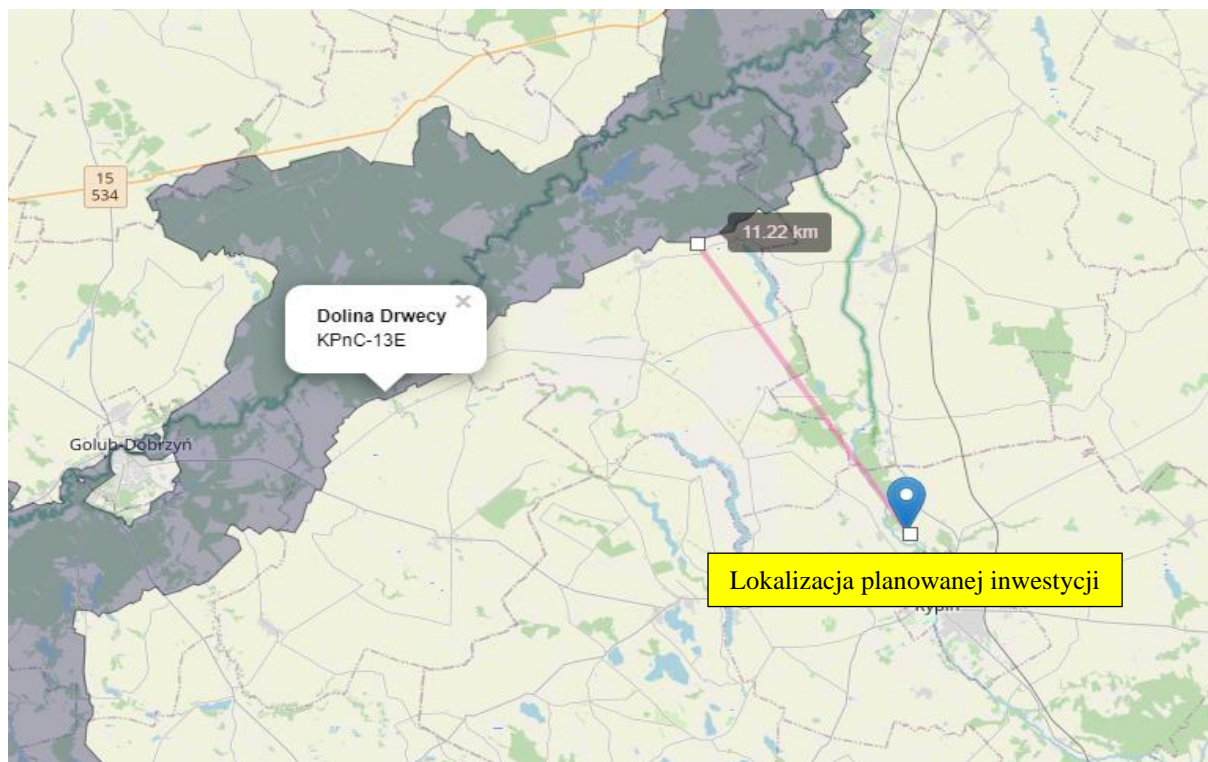
Korytarz ekologiczny to wyznaczony teren, który pozwala na migrację roślin, zwierząt, a nawet grzybów. Warunkuje rozwój danego gatunku, stanowi ucieczkę i umożliwia znalezienie terytorium. Dzięki niemu organizmy przenoszą się między siedliskami. Często występuje w postaci liniowych pasów lasów, obszarów porośniętych krzewami lub trawami. Szerokość korytarzy ekologicznych zależy od gatunku dla którego został wyznaczony.

Do największych barier ekologicznych zalicza się m.in. drogi o dużym natężeniu ruchu (autostrady, drogi ekspresowe), linie kolejowe, linie energetyczne, długie ogrodzenia, rozległe obszary pól uprawnych pozbawione roślinności śródpolnej, a także zapory na rzekach. Dla Polski opracowano sieć korytarzy ekologicznych, obejmującą korytarze główne (znaczenie międzynarodowe), a także korytarze uzupełniające (znaczenie krajowe). Ze względu na brak ingerencji w liniowe elementy krajobrazu (aleje drzew, płyty leśne, płyty zieleni, zadrzewienia śródpolne) oraz obiekty hydrograficzne (rzeki, jeziora, zbiorniki wodne, oczka wodne, kanały, rowy melioracyjne), planowana inwestycja nie wpłynie potencjalnie negatywnie na korytarze ekologiczne, które mogą być wykorzystywane przez lokalne populacje zwierząt, roślin i grzybów.

Zakład Badań Ssaków PAN w Białowieży (aktualnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego opracował przebieg i zasięg korytarzy ekologicznych w Polsce. W pierwszym etapie powstała mapa sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków. Drugi etap przedstawiał kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno – błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Przedmiotowe działki znajdują się poza granicami najbliższych korytarzy ekologicznych (www.mapa.korytarze.pl), co przedstawia załączona na poniższym rysunku mapka stanowiąca wycinek z opracowania *Projekt Korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce* (Jędrzejewski

i inni, 2011). Należy wskazać, że planowana do realizacji inwestycja nie będzie stanowiła istotnej bariery w migracji omawianych grup zwierząt, a tym samym nie wpłynie na ciągłość i drożność ww. korytarza ekologicznego.

Rysunek 6 Usytuowanie przedmiotowych działek względem korytarza ekologicznego
(źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapa.korytarze.pl).

9. Ocena wpływu i skutków realizacji przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną.

Jednym z najpoważniejszych problemów środowiskowych jest utrata bioróżnorodności. Badania na tym obszarze wyróżniły pięć głównych czynników mających wpływ na różnorodność biologiczną (*Poradnik dotyczący włączenia problematyki zmian klimatu i różnorodności biologicznej do oceny oddziaływania na środowisko*, Unia Europejska, 2013):

- ~ utrata i fragmentacja siedlisk,
- ~ nadmierna eksploatacja i niewłaściwe wykorzystywanie zasobów naturalnych,
- ~ zanieczyszczenie,
- ~ inwazyjne gatunki obce,
- ~ zmiany klimatu.

Omawiana inwestycja polega na „budowie budynku inwentarskiego (chlewni) wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach o nr ewid. 61/8 i 61/9, obręb Marianki, gmina Rypin”. Analizowane przedsięwzięcie nie będzie wiązało się z fragmentacją oraz utratą siedlisk (w tym przerwaniem ciągłości korytarzy ekologicznych). Realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje utraty cennych siedlisk przyrodniczych. Planowana inwestycja zlokalizowana jest w środowisku rolniczym. Szata roślinna obejmuje proste zbiorowiska. Brak jest siedlisk

charakteryzujących się złożonością ekosystemów i wysokim wskaźnikiem bioróżnorodności. Miejsca takie występują wyłącznie fragmentarycznie poza planowanymi działaniami Inwestora.

Ze względu na niewielki zakres inwestycji nie przewiduje się nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych oraz ich niewłaściwego wykorzystania. W interesie Inwestora pozostaje zadbanie, aby wszelkie surowce i materiały wykorzystywane były ekonomicznie oraz zgodnie z przeznaczeniem.

Poziom emisji zanieczyszczeń na etapie realizacji inwestycji nie spowoduje zagrożenia dla utrzymania różnorodności biologicznej. Emisja wszystkich substancji zanieczyszczających z terenu przedsięwzięcia na etapie eksploatacji, nie będzie powodowała przekroczenia norm standardów jakości powietrza.

Zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji przedsięwzięcia, do środowiska nie będą wprowadzane gatunki obce, nie powstanie zatem ich nowe źródło, z którego mogłyby się rozprzestrzeniać.

Wobec powyższego należy jednoznacznie stwierdzić, że bioróżnorodność na badanym obszarze nie będzie zagrożona.

10. Wnioski końcowe.

Przedmiotowa inwestycja znajduje się poza obszarami form ochrony przyrody lub ochrony krajobrazu ustanowionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, *Dyrektywy Ptasiej* i *Dyrektywy Siedliskowej*. Roślinność oraz awifauna na przedmiotowych działkach ogranicza się do gatunków pospolitych, rozpowszechnionych w granicach całego kraju i niezagrożonych wyginięciem. Granice realizowanego przedsięwzięcia znajdują się poza stanowiskami oraz siedliskami gatunków z Załącznika I *Dyrektywy Ptasiej*, rzadkich, nielicznych, zagrożonych, w tym poza miejscami występowania gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Planowana inwestycja nie wpłynie na ciągłość oraz drożność korytarzy ekologicznych, w tym na szlaki migracji. Zarówno w obrębie, jak i najbliższym sąsiedztwie działek nie występują cenne siedliska przyrodnicze, wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty*, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000, a także w dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*. Realizacja inwestycji nie jest związana z koniecznością przeprowadzenia wycinki drzew i krzewów.

W związku z realizacją przedsięwzięcia zostanie zajęta część powierzchni biologicznie czynnej terenu stanowiącego obecnie pole uprawne. Ze względu na powyższe, nie zostanie utracona cenna przestrzeń produkcyjna oraz cenne środowisko przyrodnicze. Podczas analizy wykluczono również ryzyko wystąpienia negatywnego wpływu na zwierzęta, rośliny, krajobraz oraz zabytki. Należy stwierdzić, że analizowane przedsięwzięcie nie wykazuje potencjalnego ani faktycznego negatywnego wpływu na ochronę przyrody krajobraz miejsca oraz bioróżnorodność.

10.1. Działania minimalizujące i zapobiegawcze.

W celu uniknięcia zagrożeń należy przyjąć działania zapobiegawcze, minimalizujące, a także kompensujące negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Planuje się ograniczenie potencjalnych oddziaływań niekorzystnych poprzez wprowadzenie następujących działań:

- ~ prowadzone prace będą nadzorowane przyrodniczo m.in. wykonana zostanie analiza stopnia zasiedlenia działek bezpośrednio przed pracami ziemnymi, kontrola wykopów, bieżące reagowanie na powstające zagrożenia dla środowiska;
- ~ przewiduje się możliwość wstrzymania prac podczas wędrówki zwierząt na terenie budowy lub na drogach dojazdowych do terenu inwestycji;
- ~ wszelkie prace budowlane wykonywane będą poza okresem lęgowym ptaków oraz okresem lęgowym pozostałych grup kręgowców w celu ograniczenia ryzyka negatywnego oddziaływania na ww. grupy zwierząt. Prace montażowe mogą być realizowane w czasie okresu lęgowego ptaków pod warunkiem obecności nadzoru przyrodniczego;
- ~ budynki należy zrealizować w stonowanych, jasnych barwach niewyróżniających się w krajobrazie;
- ~ zakaz użytkowania sprzętu ciężkiego emitującego drgania i hałas porą nocną ze względu na gatunki zwierząt o aktywności nocnej;
- ~ należy zredukować do niezbędnego minimum ilość oświetlenia na terenie chlewni;
- ~ organizacja zaplecza budowy w tym składowanie materiałów i sprzętu oraz realizacja dróg dojazdowych wykonane w sposób wykluczający możliwość niszczenia ewentualnych siedlisk;
- ~ wprowadzenie pasów zieleni o funkcji izolacyjno – osłaniającej;
- ~ prace budowlane prowadzić oszczędnie, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zrealizowania przedmiotowej inwestycji.

Ponadto należy wskazać, że Inwestor zobowiązany jest przepisami prawa do ochrony środowiska przyrodniczego na całym etapie realizacji inwestycji.

Zaproponowane działania minimalizujące, na etapie realizacji inwestycji, gwarantują brak potencjalnie negatywnego wpływu na gatunki chronione oraz na środowisko.